

Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanács

National Scientific Ethical Committee on Animal Experimentation

1024 Budapest, Keleti Károly u. 24., e-mail: atet@nebih.gov.hu

Jelentés az Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanács (ÁTET) 2023-as működéséről

2023-ban az ÁTET 12 ülést tartott, ezen összesen 321 állatkísérleti kérelmet bírált el. Ebből 54 beadványt értékeltünk „nem engedélyezhetőnek”, 7 kérelem pedig nem engedélyköteles projektet írt le, ezek kizárólag szervdonor felhasználások (2 db) voltak vagy viselkedéses (5 db) vizsgálatok, melyek súlyossága nem érte el a jogszabályi alsó küszöböt. Az engedélyezett projektek közül 66-ot (21%) jelölt ki a Tanács visszamenőleges értékelésre, mert a projekt „súlyos” besorolású kísérletet tartalmazott (62) vagy főemlősökön végezték (4). Ez utóbbiak kivétel nélkül enyhe besorolásúak voltak. A nem szakmai összefoglalót 190 esetben találtuk nem megfelelőnek (hiányosnak és/vagy túlságosan szakmai nyelvezetűnek), és írtuk elő újrafogalmazását; ez az engedélyezett kérelmek 73 %-a!

Az összkérelemszám tovább növekedett a megelőző évhez képest, ennek okát továbbra is abban látjuk, hogy az engedélyezési procedura díjkötelessé tételének terve arra sarkallta a kérelmezőket, hogy még a díjasítás előtt előrehozzák az esetleg későbbre tervezett projektjeik engedélyeztetését is.

A „nem engedélyezhető” szakvélemény az esetek döntő többségében a kérelem nem kielégítő információtartalma miatt születik, azaz a kérelmező nem adja meg a kormányrendelet mellékletében megkövetelt adatokat. Emiatt nem lehetséges a kísérletek súlyossági besorolása és a projekt ártalom-haszon elemzése sem, melyek a jogszabályok által előírt követelményei a projektértékelésnek. Két kérelem esetében azonban az ártalom-haszon elemzés negatív egyenlege volt az elutasítás oka, magyarul, a kérelmező által elérni kívánt cél érdekében nem tartotta az ÁTET indokoltnak állatok felhasználását.

A 21%-os visszautasítási arány lényegében megegyezik a 2022-es értékkel, viszont a nem megfelelő nem szakmai összefoglalók aránya még tovább növekedett, ennek legfőbb oka az újfajta, kötelezően használandó EU-s templát nem megfelelő kitöltése volt.

2023-ban az ÁTET 48 projekt visszamenőleges értékelését végezte el.

A jogszabályban nevesített egyéb feladatok közül tanácsadás keretében a testület számos állásfoglalást adott ki a felhasználók megkeresésére éppúgy, mint hatósági kérésekre. A nemzetközi kapcsolattartás keretében az ÁTET elnöke részt vett az EU tagállamok nemzeti bizottságainak online konferenciáján, melyet ezúttal a lengyel nemzeti bizottság szervezett.

2023-ban az ÁTET egy állatkísérleti tanfolyam (Állatorvostudományi Egyetem angol nyelvű) akkreditációját folytatta le.

Az elektronikus kérelem-feldolgozási rendszer kiépítése 2023-ban sem haladt előre. A rendszer hiánya, sajnos, nagymértékben hátráltatja a Tanács munkáját, és jelentős adminisztratív többlet terhet ró az ÁTET tagjaira.

Budapest, 2024. február 3.

Dr. Gyertyán István
ÁTET elnök